

ELS TREBALLS SE PUBLIQUEN BAIX LA RESPON-SABILITAT DE LLURS AUTORS NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Núm.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CARRER DE SANT JOAN, 50, BAIXÓS = TELÉFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 6 de Gener de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:
LLORENS I CABRÉ = CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

L'any nou

Entrem a l'any nou. El foc ardent de l'ideal desfarà les neus, i sota'ls tolls congelats, les levors sembradas en la via de l'apostolat, germinaran ufaneses... És aquesta l'hora de les grans esperances.

No podem dir nosaltres "any nou, vida nova". La nostra joventesa, brega fa temps per una causa justa: la causa de la llibertat i de les reivindicacions nacionals del nostre poble. Per ella hem sacrificat quan ho convingu la tranquil·litat familiar i'l profit personal. Si majors proves se'ns reclamen, també sabrem oferir-les gojosos, que la Llibertat i la Patria no enganyen mai.

Entrem a l'any nou amb pas ferm per a aconseguir la vida plena. Si no la obtenim no serà pas per culpa nostra. Serà que no'ns hauran acompanyat els qui deuen fer-ho. Per a ells seran en tot cas els remordiments.

Sera igual?

Sembla ahir que en aquestes mateixes columnes ens condolem de la funesta obra que ens havia portat l'any 1916; més si aquella la comparem amb la que per arreu del món, i particularment en la Iberia, ha desenrollat l'any 1917, que acabem de passar, trovem aquell un xic bo i, en canvi, aquest lo més desgraciat a que podia arribar a ser.

La guerra que des de l'any 1914 ve açoitant el món enter, ha sigut, en el que acaba de finir, quan més s'ha deixat sentir i amb el major grau de intensitat, escampant la misèria i la fam per arreu i molt més aquí que, per la nefasta marxa que donen a la terra espanyola els qui porten les riendes directores ens han portat a un punt de agon semblava que difícilment no podem aconseguir el nostre objectiu de primeres matèries se deix sentir moltíssim en tots els llocs productius, arribant a uns preus alts lo poc que's fabrica aquí i acompanyat dels fabulosos preus que han arribat els queviures—que, a més, molts d'ells no son purs—se ha fet la vida ja impossible. I no fem ja resaltar lo que suara vindrà amb la prohibició que'ls Estats Units fa de sa exportació, puix que ben manifestes estan les conseqüències que la falta de cotó farà a la nostra Catalunya, quina font principal és la indústria tèxtil.

Si nefasta ha sigut l'obra de l'any passat, aquest promet ser-ho encara molt més. Preparém-nos.

El President de la Diputació de Tarragona als Alcaldes i Ajuntaments de la Província

Quan va a començar l'any nou, sembla que totes les activitats vulguen aturar-se un instant per a descansar i reempendre la jornada. Es en aquesta hora solemnia que l'esperit afadigat troba consol girant la vista enrera. I si al contemplar la nostra feina restem satisfets, certament que cobrem nou alè per a seguir endavant. Així passa amb motiu de la modestíssima tasca que a la nostra Diputació hem realitzat. També dona bo aprofitar l'avinentesa del moment actual per a esplanar-se en la contemplació del nostre petit balanç.

Tot just iniciats en els quefers presidencials, us varem cridar per a celebrar l'Assemblea del primer de juliol. La vostra cortesia fou tanta i l'èxit conseguit tan inesperat i extraordinari, que, al caliu de l'entusiasme, ens sentírem amb forces per a senyalar una orientació que merescu l'aprovació vostra. I quedà allí segellat, ben públicament, un pacte. O la Diputació

seguiria des d'allavors altres viaranyos que la portessin a una vida nova, o deixariem el lloc on ens enlairà la benevolença dels companys, per a que l'ocupés qui fós capaç de realitzar aquell ideal.

Ha volgut la sort que un gran nombre d'ajuntaments, guiats pel mateix bon zel que a nosaltres ens portava, no'ns hagin abandonat ni un instant. Al llur esforç se deu tot lo que s'ha conseguit. Sense aquesta col·laboració patriòtica i, en més d'un cas, abnegada, no s'hauria pas redactat la Memoria que endreçarem als Diputats en una de les sessions del passat novembre, l'exemplar de la qual vos enviem com a senzill present de la Festa de l'Any. Per ella veureu que l'il·lusió i l'esperança del primer de juliol, poden ésser, si hi posem tots la voluntat, una realitat prou consoladora. Per a aconseguir el nostre objectiu de primeres matèries se deix sentir moltíssim en tots els llocs productius, arribant a uns preus alts lo poc que's fabrica aquí i acompanyat dels fabulosos preus que han arribat els queviures—que, a més, molts d'ells no son purs—se ha fet la vida ja impossible. I no fem ja resaltar lo que suara vindrà amb la prohibició que'ls Estats Units fa de sa exportació, puix que ben manifestes estan les conseqüències que la falta de cotó farà a la nostra Catalunya, quina font principal és la indústria tèxtil.

Figura en el Presupost la suma destinada a les subvencions de caràcter extraordinari que farà possible l'efectivitat de les moratories concedides. Els municipis que s'hagin acullit a la moratoria, per virtut de la subvenció que tindran dret a reclamar i la reducció del 8 per 100 del cupu respectiu, estaràn en condicions de pagar normalment i sense augmentos sensibles, els atrossos i el cupu corrent. Els municipis que tinguin saldades les seves obligacions amb la Diputació, percibiran íntegrament el benefici de la rebaixa del llur respectiu cupu.

Per últim, mitjançant l'aplicació de una gran part de la suma destinada a calamitats, ens proposem ajudar als pocs pobles que, a conseqüència de flagells devastadors, han perdut en porció considerable la seva riquesa, malgrat aquesta figuri sense alteració en els repartiments de l'Estat. Com se indica a la Memòria, els municipis interessats podran sol·licitar aquest benefici en proporció a la part de contribució territorial rústica i urbana que acreditin resulti impagada durant l'exercici anterior. Dintre de la llei, ningú no ens ha sapigut senyalar altra manera d'acudir en auxili dels necessitats.

I ara, permeteu-nos unes breus reflexions i advertències.

Apart els pobles que no puguin pagar el Contingent,—tan pocs que potser sobren dits en una mà per a comptar-los—i feta exclusió també dels qui es troben en el cas de sol·licitar l'aplicació del règim especial que acabem d'esmentar, queden alguns qui, per manca de patriotisme en llurs administradors, volen romandre en una vida d'oprobri i d'indignitat. Injust fóra que seguíssim tolerant aquest abús, que constituiria ademés una burla pels pobles per tradició bons pagadors i pels qui noblement s'han redreçat posant-se al nivell que'ls pertocava. Cal declarar, doncs, que serem inflexibles amb els aludits, i que, apurats tots els mitjans de persuació, la energia i el rigor ocuparan el lloc de l'amplíssima cordialitat i l'èxitació més amistosa empleades fins avui.

Perque l'obra que hem començat té un gran perill. Si encarrilem el Presupost per camins de sinceritat, no reclamant dels municipis més que l'esforç just per a satisfer les atencions provincials, qualsevol endarreriment en la percepció dels cupus, promouria una perturbació en el pago de les obligacions corrents i iniciaria altra vegada el dèficit. El tristíssim passat de la nostra Diputació, i els clams que, no fa gaire, arreu de la província provocaven determinats procediments, demostren la necessitat d'impedir resoltament que tornem a caure en eixos afronts de malestrug i viordança.

Per la nostra part, volem assegurar que procurarem evitar tot lo que ens ajudin els bons, que son sempre els més, i ben prompte, resolta la situació econòmica de la Diputació de Tarragona, podrem parlar d'aixamplar el seu reduidíssim radi d'acció en els camps de la beneficència, de la cultura i dels treballs públics.

Saludem als nous Ajuntaments i als Alcaldes qui han rebut l'honrosa comanda de presidir-los. Treballem tots honradament en benefici dels interessos que tenim confiats, i que l'any nou sia portador de la pau i de la llibertat que anyoren els homes i els pobles.

PERE LLORET.

Tarragona 1.er de gener de 1918.

Una rectificació

En nostre darrer número i en el article titular «Concessió de una Escola de Comerç a Tarragona», sofrírem una d'aquelles tan lamentables confusions que sens explicació succeeixen quiscunes voltes.

Al glosar la mentada concessió i fer resaltar lo molt que la mateixa ha costat als qui han intervingut en aquest afer, feiem esment de la molt lloable oferta del Sindicat «Tarragona-Port» per a obtenir dita Escola de Comerç, donant el màxim que demanava la Mancomunitat, i al ensemps ofería construir un edifici exprosés per a la Escola i, com un fet aixís, mereix enlitzar als qui ho fan, perque en son mereixedors pel seu alt amor patriòtic, estamparem els noms dels qui componen dit «Tarragona-Port» omitint fer-ho del de nostre amic i company En Pere Lloret, éssent doblement sentida aquesta ommissió per quant nostre amic fou precisament l'iniciador de constituir el mentat Sindicat que tant enalteix a la nostra estimada Tarragona.

Que'ns perdoni l'amic, doncs no trovem paraules per a excusar aquesta inexplicable ommissió.

QÜESTIONS SOCIALS

Moltes i moltes son les qüestions socials d'extrema importància que permaneixen sense ésser tractades i que deuen ser-ho, per a subsanar els defectes de que adoleixen i moltes son també, les institucions fonamentals de la societat, que per incuria o deixadesa de certs elements i per ineptitud de altres, permaneixen lligades a certes arbitràries i antiquadas lleis que fan deixin sense omplenar el buit per a que foren creades.

Qüestions tan importants i quins defectes han sigut molts a lamentar, en pro, ningú a exposar sans criteris per a subsanar-los, son les que nosaltres ens proposem amb una serie d'articles i de la millor manera possible, abordà i ojalà; nostra veu siga l'espurna que encengui la pila en que han d'ésser sacrificats tots els escrupols, sent a la vegada que fort estimulants per a que tots els homes de cervell clar i ters, que perden el temps i la vigoritat esterilment en descobrir i resoldre les coses més fútils i baladis se en preocupin, la llum que illumini a molts cervells que permaneixen completament en aquesta qüestió en les tenebres.

Versaren els nostres primers articles sobre l'administració de justícia, punt de importància suma i sobre el qual se estan fent a continuu comentaris els més descabellats i erronis, acumulant tots els defectes a la persona o persones encarregades de administrar-la, quan en realitat, la majoria de les vegades, no reconeixen altra causa en principi, que les arcaiques i defectuoses lleis que la regulan.

L'administrador de justícia, home es al fi i per lo tan, està subjecte a tots els defectes i vicis propis d'ells, i quiscun haurà abusat del seu càrrec, ja que, parodiand la frase de Jesús en el lavatori, referin-se a Judes Iscariot, no tots gosden de la natedat necessaria, en pro, el mal no arranca d'ells, com ja hem dit, sino, del modo en que funcionen dites institucions, que fan siga compatible, lo que es absolutament incompatible, la manca d'independència, la supeditació vergonyosa de funcions tan trascendentals per la vida dels pobles, amb lo que convenim en dir-ne política.

La Justícia i la Política

La Justícia municipal

Generalment, els tratadistes de Dret polític estimen l'existència de quatre poders: l'legislatiu, executiu, judicial i armònic. Empaò, realment, i per lo que a Espanya afany, no és menys cert que'l Poder executiu té tal supremacia sobre'ls l'legislatiu i'l judicial, que pot afirmar-se, sens càrrec amb exageració, que'l absorbeix. Respecte a la mentada supremacia del Poder executiu sobre'l l'legislatiu omitim aportar fets i proves, ja que en la concienca de tots està.

Basta que tinguem en compte el temps que les Corts estan sense funcionar, i que no ha sigut força prou poderosa per a decidir al Poder executiu a obrir-les, ni'l mal-estar reinant, ni'l clamoreix de molts sectors, de lo que hem convingut en nomenar opinió pública.

Mentres la llei no obligui al Govern a que, sens cap classe de pretext ni excusa, facilment trovada, hagi de tindre obertes les Corts en una forma mecànica, sens deixar a la seva mà

l'elecció de moment, exceptuant, com és natural, successos greus i imprevisibles, dels quals està obligat a donar-ne compte a aquelles, transcorregut un plaç prudencial, per a que'l Poder l'legislatiu pugui apreciar i sancionar o no la conducta del Govern, apreciand amb els datos i elements per aquell aportats la raó de la seva conducta, existirà dita supremacia. Mentres l'administració pugui dictar els anomenats reglaments, que, en teoria, son absolutament indispensables, ja que deuen fer més assequible l'essència de la llei, desfent en petites parts els seus articles per a fer-la més aplicable a la vida practica, empro recullint en un tot el seu esperit per a que la compenetració del nou estat siga més prompte i eficaç; però que en la practica no resulta així ni de molt, ja que, freqüentment, amb massa freqüència se abroga el Poder executiu facultats del l'legislatiu, vulnerant les lleis amb la promulgació de reglaments, o Reials decrets, o Reials ordes, que estan en oberta contradicció amb l'esperit de aquelles, interpretades capriciosament a gust o a conveniencia del ministre del ram.

No menys fondes son les relacions del Poder executiu, i dels polítics en general, amb el Poder judicial, o més propiament, amb els funcionaris encarregats d'administrar justícia. Dites dependència d'aquets funcionaris, conseqüència de la subordinació del Poder judicial al executiu. Les polítiques que han concedit extenses facultats als jutges, han cuidat també de no donar-los hi la llibertat precisa per a'ls seus actes, per a en determinats moments, quan els seus interessos ho fan necessari, bé per a conservar o bé per a conquistar quiscuns vots, pogner tirar del fil que'ls encadena. Quants i quants traslados de digníssims funcionaris judicials han tingut per única raó amagada, el haver-se aquells negat a accedir als capritjos del senyor cacic!

La Justícia municipal, iniciació rudimentaria de la més angusta de les funcions socials, se regula per la llei del 5 d'Agost de 1907. Per virtut de ella, en cada terme municipal hi haurà un jutge municipal, constituït per un jutge, un fiscal i un secretari, amb els seus suplents respectius i el nombre de dependents necessaris per al servei. En els mateixos termes municipals funcionarà en els casos determinats en la llei un tribunal municipal, compost del jutge amb dos ajutats. Els jutges i fiscals municipals, aixís com els respectius suplents, seràn nomenats pel plasso de quatre anys. L'article 3.º de la indicada llei parla dels qui tenen dret preferent a tals càrrecs per ordre de mèrits, bastant en últim lloc saber llegir i escriure, ésser veí amb dos anys de residència en la població i tindre prestigi.

Clar està que en les capitals de província i poblacions importants mai falten persones il·lustrades, amb títol oficial, que solliciten les plaçes, éssent també el secretari un titular o, quan menys, persona molt versada en tals menesters. Per això no ens referim a la Justícia municipal en dites poblacions, ja que la qualitat dels qui generalment desempenyen els càrrecs fa que tinguem en ells absoluta confiança, tant per les seves qualitats científiques com, salvo rares excepcions, per sa relativa independència política.

Ens referim, doncs, als jutges de les

Erració de reis

El present aquest, esperem-lo i si no'ns el donen, escrivim-los al Orient una lletra... atenta i que pensin, que pensin que anyorem el joguet per l'any que tornaran amb el camells plens de pedreria.

Per ço, que no'ns en portin de pedreria, que'ls nostres camps no'n envejen. Llibertat!... Els reis passen!... Una estel·la de llum, els mena per les vil·les...

El present aquest, esperem-lo i si no'ns el donen, escrivim-los al Orient una lletra... atenta i que pensin, que pensin que anyorem el joguet per l'any que tornaran amb el camells plens de pedreria.

SALVADOR TORRELL I EULALIA. Dia de reis. Hivern 918.

Notes ciutadanes

Un any més! Acaben de despendre's les fulles que durant tot l'any finit de 1917 restaren arrapades a les branques del tronc del vell arbre. Acaben de despendre's, i si no fos per la gran xirinola que la gent menuda ha remogut durant aquets dies...

I ho hauriem dit que eren una continuació de l'any fatidic que's digné 1917, perquè estan les coses i està el món de tal manera, que no sembla sino que la frase del poeta ".... todo está igual, parece que fué ayer" en aquesta precisa ocasió és quan pot tenir una mes justa aplicació.

No cal fer història. Tots, qui mes qui menys, portem gravats en el pensament els fetes i tragedies que veiem i tothom, proporcionalment al seu mode de viure, o als medis de que disposa per a viure, s'ha sentit l'atzerrat en lo mes pregón a causa de aquesta follia que s'ha apoderat de casi tot el món enter....

Un any més! Te saludam, oh 1918! amb tots els nosires més vius afectes, i esperem procurarás que no t'haguem de despedir tal com ho hem fet amb el teu pare: maleint-lo!

El nou Cens electoral

RECTIFICACIÓ Des de primer d'any, han quedat exposades al públic en els baixos de l'Ajuntament les llistes del cens electoral per a 1918-28.

Tot-hom qui éssent veí de Tarragona, amb dos anys al menys de residència i tenint 25 o més anys d'edat, no hagi omplert les fulles per a la inscripció del nou cens o no li hagin estat recollides, que passar per l'UNIO NACIONALISTA REPUBLICANA, amb la còpia corresponent, aon se li facilitarà la inscripció. Fer-ho és complir una obligació ciutadana.

Diada de la Llengua Catalana

Com siga que, desgraciadament, a Tarragona no se ha fet res per a la Diada de la Llengua Catalana, i no volguent passar per alt el gran acte celebrat a Barcelona, en el Teatre Novetats, donem a continuació una relació de la festa que va ser organitzada per «Nostra Parla».

A les onze, hora anunciada per al miting, el teatre era completament ple. A les lotges s'hi veien moltes dames.

A l'escenari hi havia la taula presidencial coberta amb el drap de les quatre barres, i sobre una estrada.

Municipals amb uniforme de gala donaven guàrdia a la porta i en alguns llocs del teatre.

A les 11'30 ocupa la presidència el venerable Guimerà, en mig de grans aplaudiments. L'acompanyaven el president de «Nostra Parla» senyor Bofill i Matas, l'Engeni d'Ors, el senyor Salvador, representant de la Mancomunitat; el canonge doctor Pla i Deniel, i els senyors Pompeu Fabra i Albert Bastardas.

Occupen llocs de distinció a l'escenari representants de diferents entitats.

Es dona lectura a les adhesions rebudes de Catalunya, Balears, València i Rosselló.

Pel seu caràcter especial és llegida l'adhesió de la Unió Regionalista Aragonesa, recentment creada a Barcelona. Es redactada en castellà—idioma que es parla a l'Aragó—i és molt expressiva i entusiàstica.

Igualment és llegit un telegrama de l'expresident de «Nostra Parla», el mallorquí Guillem Forteza.

Per fi, es dona compte de l'adhesió de l'Ajuntament de Barcelona.

EN RUYRA

L'eximí literat En Joaquim Ruyra, salutad al presentar-se amb una afectuosa ovació, llegeix un treball titulat: «Algunes idees sobre Catalunya i sa parla».

Un treball d'un Ruyra, és igual que dir una joia literaria, un seguit de pensaments alts, d'idees delicadíssimes, expressades amb una insuperable elegància de llenguatge.

Els mapes—diu—no expressen la realitat de les coses: els mapes són cartes arbitràries. La regió de Ramón Lull, que no figura com formant part de Catalunya, conserva encara les inflexions de l'idioma del Mestre. No ens podem convèncer de que el glavi argenti de l'Ebre sigui la nostra parla, que s'estén fins els florits ametllers alacantins. No som nosaltres els que volem fer Catalunya: és ella mateixa que ens mana com hem de fer-la.

Amb una admirable síntesi estudia la formació del català, essent son mestre la naturalesa. ¿No comprenen el respecte que li hem de tenir? No veieu quin vel ha d'estendre entre la naturalesa i l'home una llengua forastera? El qui menysprea el seu idioma natural, renega de lleis quasi santes: es vesteix amb un habillament impropie que el destorba i l'entrebana. La llengua propia és l'anima nacional.

Que la veritat s'obri pas—acaba dient—ens assetgen paranyis traidors, sants de sirena; que la veritat s'obri pas; el progrés de la Ibèria mai serà un fet mentre els seus fills es descajipen. Ibèria, mare de nacions, Salve!

Escollida aquesta bellíssima dissertació amb silenci imposant, esclata al final una entusiàstica i ben merecuda ovació.

EN TOR. L'ENRIC BORRÁS

L'actor En Tor des Eures llegeix—com el sab llegir—alguns fragments de l'Elogi de la Paraula, del gran Maragall.

L'Enric Borrás llegeix un fragment de «Gala Placidia», d'en Guimerà i un altre de «Mar i Cel», i no cal dir com féu, amb sa declamació admirable, ressaltar les bellesses d'aquelles obres.

Foren aplaudidíssims. I en Borrás, a insistent demanda de l'auditori, hagué de llegir, de més a més, la vibrant poesia «Poblet», també d'en Guimerà.

EN BOFILL I MATAS

El president de «Nostra Parla» glosa el fet del sol que lluu després de la pluja, comparant-lo a la resurrecció de la nostra parla després del desseiniment secular. Avui, aquesta festa, començada amb revolades de protesta, és ja una cosa normal.

Literats i actors han fet fruir les bellesses de la llengua catalana. La nacionalitat catalana refà sa unitat un jorn perduda: homes eminents, entitats culturals i econòmiques, gents de Mallorca, del Rosselló, de València, aquí es troben per a festejar nostra llengua. Anirà «Nostra Parla» a fer reviure l'amor a la llengua en tots els recons de la nostra ciutat.

El nacionalisme està format de naturalesa i voluntat. La llengua és el principal instrument de nacionalització.

La llengua és una divisa d'amor i és també un glavi de combat. Pròximament, en el gran Born europeu, lluitaran les nacionalitats renaixents: les que lluiten usant llengua estrangera, seran ànimes tristes, ànimes emmatllades; les que usin sa llengua pròpia, aquestes estaran en la casa llur.

Un gran picament de mans corona el parlament d'en Bofill i Matas.

CONCERT

Com a final, l'Orfeó Gracienc, dirigit pel mestre Balcolls, executà un concert, aplaudidíssim, acabant solemnement amb el nostre cant nacional.

Tretze a onze

El primer d'any, al constituir-se el nou Ajuntament, i en el moment de les votacions per al nomenament d'alcalde i tenencies d'Alcaldia, sorprengué en gran manera un fet que tot-hom esperava, però amb els termes invertits.

Sorprengué en gran manera que totes les votacions, amb exactitud matemàtica, donguessin el resultat de tretze a onze i desfavorables a les tendències esquerranes que, juntes amb els regionalistes, sintetitzen l'ambient de renovació que arreu es respira.

Sorprengué perquè la lògica política i'l més elemental sentit de desercia, exigien que aquets tretze a onze vots donessin la victòria al bloc, i ho exigien perquè la filiació política dels regidors donava elements de judici al més llec en aquesta materia.

Els vintisis regidors de que's compon el Consistori, tretze sumen els republicans, socialista i regionalistes; dotze'l conglomerat conservador-carlí i un el liberal guaschista.

¿Estava això clar...? Doncs bé: a la hora de votar, el bloc sols obtingué onze vots!..

Direm que la primera sorpresa fou la de que'ls tretze del bloc fossin reduïts a dotze per procesament (incalificable) del amic Vallvé.

Però, i l'altre? L'altre assistí a la sessió i fou qui donà la victòria als reaccionaris! Però no és aquesta defecació lo que volem comentar, no; sino les conseqüències que podien derivarse d'aquest fet.

Per pura casualitat i a conseqüència d'aquesta indigne empassada, a hores d'ara ha estat constituït el Municipi de Tarragona amb alcalde i tinent d'alcalde conservadors i carlins, i això que en altres municipis no tindria més importància que la d'una qüestió de professió política; a Tarragona representaria un verdader oprobri en tots els ordres de la vida ciutadana.

Donar la victòria als conservadors. ¿S'ha pensat bé lo que significa? Serà necessari resenyar aquí, un per un, tots els fets de la passada majoria, per a demostrar la serie incalificable de equivocacions, mais acerts, dolentes i immoralitats comeses.

En remontar-nos al passat mes de Juliol en tindriem prou per a oferir al llegidor un capítol d'oprobri i d'ignominia, capítol que passa sobre nostre Municipi i del que en son autors i únics responsables els carlins-conservadors. ¡Tretze a onze!... Aquets números

Eleccions de Senadors

Majors contribuents de Tarragona

Exposada al públic la llista dels 104 majors contribuents de Tarragona per a sa rectificació anyal, tots els veïns d'aquesta ciutat que paguin per quota directa al Tresor més de 200 pessetes anyals per bens o industria que radiquin en aquest terme municipal, poden instar la seva inclusió abans del dia 20 del present mes, sense més que acudir a la UNIO NACIONALISTA REPUBLICANA, amb cédula personal i el rebut del primer trimestre de contribució de l'any 1917.

Recomanem als nostres amics de fora de Tarragona que cuitin a veure si les llistes de les respectives poblacions, que han d'ésser exposades al iloc de costum de les Cases Consistorials, fins al 20 d'aquest mes, estan conformes, i en cas contrari facin valer els seus drets.

llençat la flaire que emanen les flors al alba de la vida...

Rés hi val; ni'ls auxiliis de la ciencia i ni'ls medicaments botànics que li prodiguen els pares bohemians; un estat de naixença agonic se li extens en la palidessa mortal que l'envolcalla...

La nit de Reis plana. La veu va caïen a pleret i un fret de gelada penetra fins a dins dels ossos...

Se prodiga l'esperança d'una salvació fins a l'agonia que li procedeix al infant i's convulsa en el darrer relaxament d'una contractació de cap i's caragola...

Ha mort un infant... El pesar tramonta la llar miserable; l'influx de la pena corseca el cor de aquells eterns farandolers de la gran ruta entorn del món, voltant la vida al ressó de les feres domenyades i demanant almoïna...

Els reis... no hi han passat fins a prodigar el darrer tribut d'una salvació... n'han passat de llarg, sens deturar-se enfront de l'humildesa... Son dolents els reis!...

Petjant la catifa de neu... han seguit via enllà, qui sab si... en direcció a camí d'un Bethlem a petjar els genolls en terra enfront d'una cova d'un infant nat entre or i pedreria i li haurán ofert la mirra i l'encens de l'Àrabia...

Els reis... els reis, han passat de llarg descurant-se de portar: consol i pau!...

Els reis no hi passen per casa, tampoc! Hi ha vegades, quan hi penso que s'apropa aquesta festa, divago i m'imagino que'ls que vivim oprimos en les patries que han sigut lliures, podriem demanar-los-hi amb lletra atenta i clara, que com a present de ells, ens podrien donar: llibertats, i grandiositat de nostra terra.

Quin present més alegador de reis... Allavors els reis... serien volguts perquè'ns haurien dat, el que més sospirarem i tantes vegades s'en desaten...

XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR i de PRIMERA CALITAT : El més RIC EN CACAO : Aliment NUTRITIU per excel·lència

amb tot el seu laconisme pesen sobre nostre esperit lluitador i optimiste com immensa llosa de plom.

¡Tretze a onze!... Si aquets tretze triomfen, adieu esperança i regeneració! Dos anys més perduts esterilment amb discussions violentes i apassionades...; però si la hisenda municipal tan mal-mesa? I les infinites qüestions de higiene, ensenyança, urbanització, eficiència? Perque no's pretendrà que pugem abordar-se problema interessant i quantiós sense una depuració i enrobustiment de l'hisenda pública.

Aquella labor tan gran i tan admirada que allà a la Diputació fa el nostre volgut Lloret no podrà tindre parió al Municipi, i així veurem que, mentre l'exemple de la dignificació el tenim davant, front a front, nosaltres hem d'estar orfes de seguir-lo perque un vot republicà ens ha lligat les mans (a ben segur amb deliberat propòsit) per a impedir-ho.

¡Caigui sobre d'ell tota la responsabilitat—que serà immensa—d'aquest acte, si logra passar endavant!

Avui callem, tot i esperant que les coses siguin definitives.

Mentres tant, els tretze vots a onze son una realitat.

“El Comercial”

Aquesta publicació setmanal, des de que perteneix al Sindicat «Tarragona-Port» ha millorat de una manera gran sa presentació, augmentant son text fins a vuit planes i trovant-hi en ses columnes una abundosa i seleccionada col·laboració comercial i a més una informació extensa de mercats i demés interessantíssim per al comerç i industria.

Son darrer número, perteneixent al «sumenge», passava dedicat al «Club Náutic», de quin ne inserta el croquis del nou edifici que s'erigirà al moll de Costa i avalorant-lo, a més, una serie de treballs de individus perteneixents al mentat «Club Náutic», com també un bon nombre de fotografies, formant un conjunt bonic que'l fa ben recomen-able.

De l'Ajuntament

El dimars al matí se constituí la nova Corporació municipal amb les formalitats acostumades.

Començà baix la presidencia den Prat, i que després la ocupá l'Orovio.

Prengheren seient per un costat els senyors Loperena, Ventosa, Rabadá, Guasch, Ras, Piñol, Miró, Oliva, Floresvi, Gilabert, Nin i Montagut.

I en el altre part els senyors Prat, Monteverde, Boada, Salvadó, Nadal, Ollé, Vallhonrat, Cadiach, Martorell, Sagrañes i Larín.

Se passa a votació la elecció de Alcalde, obtenint 13 vots En Josep Prat i 11 En Josep Ventosa Marqués.

Com que la votació no ha donat la majoria absoluta o sigan 14 vots a ningú es proclamat Alcalde interi en Prat, que passa a ocupar la presidencia.

El mateix nombre de vots, 13 i 11, respectivament, donen les següents votacions:

Primera tenencia: Loperena i Oliva.
Segona: Orovio i Piñol.
Tercera: Boada i Montagut.
Quarta: Musolas i Floresvi.
Quinta: Cadiach i Gilabert.
Sisena: Larín i Miró.
Sindicis: Monteverde i Nadal, i Vallvé.

Darrerament se acorda que les sessions ordinaries se celebren els dimars a les sis i mitja de la tarde.

El resultat de la votació pels càrrecs d'Alcalde i tinentis, no es definitiu. Haurà de repetir-se per dues vegades mentres no s'obtinga la majoria absoluta, que es de 14 vots.

Allavors serà hora de comentar l'actitut de cada un dels grupus que constitueixen l'actual Ajuntament i exigir la responsabilitat que calgui als qui no hagin complert amb els seus deures.

Tarragona's manifestá prou clarament en les passades eleccions contra l'actuació i la continuació del despotisme carlo-conservador. Si, malgrat aixó i la manca de vots dels seus correligionaris, els conservadors i els carlins segueixen tenint en les seves mans pecadores el govern de la ciutat, per la nostra dignidad jurem que no sufrirem endevades la vergonya.

NOVES

Degut al nou format i al augment que havem donat al nostre setmanari, el present número ha sofert un xic de retrás en el dia de sa sortida, lo que esperém ens perdonarán nostres llegidors tot i esperant que aquest canvi serà de son agrado.

L'esposa de nostre amic i consoci En Rafel Homedes Mundo ha donat a llum, amb tota felicitat, un xamós nen, continuant amb perfecte estat tant la mare com el recent nascut.

Nostra enhorabona als novells pares.

Es que actua encara la Junta de Subsistencies a Tarragona? Aquesta es la pregunta que's fan molts dels tarragonins, doncs que cada dia o quasi cada dia van augmentant-se els queviures de una manera gran, sens llegir o quan menys fer-se públic, que la mentada junta ho hagi autoritzat.

Fent-nos ressó de les queixes generals cridem novament l'atenció de dita Junta de Subsistencies per a que posi esment i castigui als qui venen apujant el menjá que ho fan se'ns cap mirament ni condolent se de la situació del poble.

Els obrers tipógrafs de nostra ciutat han sollicitat augment de jornal, per a poguer fer frente a les pujés dels queviures, havent ja accedit a tan justa demanda nostres amics senyors Llorens i Cabré, en quins tallers se imprimeix RENOVACIÓ.

El Sindicat obrer ferroviari Nort, secció de Tarragona, celebrarà el dia 8, dimars, Junta general ordinaria per al nomenament de president, rendiment de comptes i altres assumptes.

El gremi de paletes de nostra ciutat va acordá, en junta celebrada el dimars, acceptar provisionalment el augment de dos rals per jornal diari, ofert pels patrons.

La Diputació foral de Navarra ha acordat concórrer a l'Assemblea de organització jurídica que, convocada per l'Acadèmia de Jurisprudencia i Legislació de Barcelona, serà celebrada els dies 10, 11 i 12 del corrent Gener.

Igualment ho ha acordat la Diputació de Biscaia, així com les de Barcelona, Girona i Tarragona.

El Col·legi de Advocats de Tarragona ha designat a D. Ignaci Batlle i Batlle, per a que el representi.

L'Ajuntament de Pamplona també ha acordat concórrer-hi, havent reunit a l'efecte la junta d'ex-alcaldes de la ciutat, encarregant-li que determini la forma material en que la seva col·laboració podria ésser verificada.

En el COLMADO MIRET, Unió, 28, se han rebut els riquíssims MELONS DE PINYA. Probéulos; es un postre exquisit i barato.

La Comissió organitzadora de la festa «Reis dels Pobres» tingueren la amabilitat, que agraim moltíssim, de enviar-nos cinc vales per al banquet amb que obsequien als nens pobres els que repartirem degudament.

Primorosament imprés per Sagrañes, hem rebut un follet sobre «La situació económica de la Diputació de Tarragona» amb el contingut de la «Memoria» llegida pel President de la Corporació, el nostre estimat amic En Pere Lloret, en la sessió del 23 de Novembre de 1917 que ja saben nostres lectors meresqué la general aprobació de tot'hom, havent publicat RENOVACIÓ la part de estadística que compren dita Memoria. També ens ha enviat nostre amic, la lletra que dirigeix als Alcaldes i Ajuntaments de la provincia que'ns plau publicar en altre lloc del present número.

La Cambra de Comerç de Barcelona en el curs de 1917-18 de les seves classes d'Ensenyança mercantil té encarregades un cercle de conferencies a nostre distingit amic i compatrici En Pere Gual Villalbi.

El tema que desenrotllarà en dites conferencies es el de «Economia ferro-

viaria», que és per demés interessant i quin éxit preveiem pel nostre amic.

A propòsit del senyor Gual, no podria aprofitar-se sa estancia a nostra ciutat, durant l'estiu, perque donés una o varies conferencies sobre «Ensenyança comercial» i molt més are que estem en vigilies d'organitzar l'Escola de Comerç?

No podria fer-se seva aquesta iniciativa la nostra benemèrita Cambra de Comerç, que tantes obres bones porta a cap?

De nostre amic i consoci En Joan M. Piñol hem rebut un bonic i luxós calendari anunciador de son ben assortit establiment de objectes d'escriptori i papereria.

També ens ha fet presente de un artistic almanac anunciador de la acreditada fabrica de paper de fumar «Bambú», el representant a aquí, nostre amic En Higiní Batet.

A ambdós els hi doném mercés per sos obsequis.

Casa Llauradó

San Agustí, 19

Rebudes les novitats de la present temporada.

OCASIÓ: 300 ABRICS per a homes a meitat de son valor.

El fret sembla va reduint-se, i el termòmetre torna a puixar. Ens alegrém. Com també deuen fer-ho els que apoiat a la Canadiense se han quedat sense calefacció ja que aquesta omnimoda Empresa ara té a bé no donar fruit a ningú. Segons per a qui, també ens alegrem. Qui tingui fret que tremoli.

Per apresuraments, malgrat sortir retrassats, deixém de publicar varis articles que queden en cartera. Un de ells parlant de la última Sargentada, anirà en el nombre pròxim.

El Govern francès ha nomenat Caballers de la Llegió d'Honor als artistes catalans En Santiago Rusiñol i En Ramón Casas. Nostre enhorabona.

American Gentleman & Ladies Tailor

SASTRERIA DE

Josep Rovira Cardona

SANT AGUSTÍ, 13 - TARRAGONA

Aquesta casa reb constanment les millors teles i figurins de la moda, garantitzant el tall i confecció tant per a senyores com per a homes

Complet assortit de genres del país i estrangers a propòsit per a totes estacions - Primera casa a Tarragona per seu esmerat tall i confecció - **ESLA CASA QUE SERVEIX MILLOR I MES ECONOMIC**

GRAN TALLER FOTOGRÁFIC

DE

M. MARSAL

RETRATS : TARJAS POSTALS :
REPRODUCCIONS : AMPLIACIONS EN
NEGRE I COLORES PER PROCEDIMENTS
INALTERABLES

Rambla Castelar, 36 - Tarragona

CLÍNICA VETFRINARIA
I TALLER DE CONSTRUCCIÓ

DE

POMPEIO VALL

NOVA DE S. FRUCTRÓS, 3
TARRAGONA

ONFILERIA I COLMADO

“LA SARAH BERNHARD”

DE

LUIS RIOLA

Capses per a bomboneria fina : Serveix per a bodes i lonxs

ESPECIALITAT EN NATILLA (CHANTILLY)

S. Agustí, 19 i August, 2 - Teléfon 195

TARRAGONA

Fábregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giros
Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

Antigua Cerralleria : de la :

Vda. de Baldomer Baró

Plaça del Rei,
núms. 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den Pau Ruiz

P. Lloret i Ordeix

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat
Apodaca, 6 : Tarragona : Telefon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancaries : Ordres de Borsa

BAR-NIN
LA BATERIA

Antic establiment, el més acreditat, tant per la puressa de ses cors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.

Begudes del país i estrangeres : Surtidíssim buffet :
Escullit i extens repertori de piano eléctrico
Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39
TELÉFON, 273 — TARRAGONA

Mendez Núñez, 6, enf.
TARRAGONA

Ferreteria Mallol

Bateria de cuina — Eines de totes classes
Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos

Articles per a Sport

SANT AGUSTÍ, 91 11-TARRAGONA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS Ibarra & C.ª (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinga al interessat), Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril. Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empuçant sols 14 dies en el viatge. Se expedix coneixement directe per a Lluarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Lluarca n.º 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denain & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya **PRÓXIMES SURTIDES** Per a Gette i Marsella
Gener, 10, VAPOR "CABO SAN ANTONIO"
Gener, 17, VAPOR "CORONA"
Per a més informes al Consignatari **D. Marian Peres.-Real, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA**

Vins i Aperitius BATAIJA, Societat Anònima

GRANTS MAGATZEMS Las Balears

Sastreria : Sombrereria : Camiseria : Corbateria : Géneros de punt, Especialitat i grants existencies en mitjes y mitjons.

ROBA BLANCA PREU FITXO

TELEFON 116

La Nación SOCIETAT ANÓNIMA DE CUPONS

DOMICILI SOCIAL: APODACA, 6 - TARRAGONA

L'objecte d'aquesta Societat es facilitar l'estalvi gratuït a totes aquelles persones que efectuin les seves compres en els establiments ont regalen Cupons LA NACION. Per cada 25 cèntims de gasto que's fassi se té dret a un cupó. Aquests cupons se van aferrant en les llibretes que a l'efecte faciliten els mateixos establiments i una volta, plena, LA NACION abona al portador de la mateixa 5 pessetes en metàlic, una llibreta amb 24 cupons i un número per a un dels sortejos de tres regals que s'efectuen cada mes. Aquest regals son de un valor mínim de 250, 150 i 100 ptes.

Establiments que regalan cupons LA NACION, a Tarragona:

COMESTIBLES: Guínea Española, B. Misericordia, 4 = D.ª Josepa Llorc, Unió, 12 = D. Lluís Constantí, Merceria, 3. - LLETRES: D. Josep Puig, August, 21. - CARNICERIES: D.ª Rosa Rodríguez, Mercat Central, lloc núm. 18 = D.ª Joan Bordes, Mercat Central, lloc núm. 9 = D.ª Teresa Rodríguez (Serrallo). = D. Just Palacios, Mercat Central, lloc núm. 57. = D. B. N., Mercat del Port, lloc núm. 17. - SOMBRERERIA I GORRES: Don Ramón Aloguín, Unió, 20. - NOVETATS: D. Manuel Llauredó, Sant Agustí, 19. - PAPELERIA I EFECTES D'ESCRIPTORI: D. Agustí Perez, Comte de Rius, 26. - MERCERIA I PERFUMERIA: «Siempre barato», Comte de Rius, 26. - VINS I LICORS: D. Josep Martí, Unió, 21. = Josep Rion, Baixada de la Pescateria, 13 (Servei a domicili). - FOTOGRAFIA: Marsal, Rambla de Castellar, 36. - TOCINERIA: D.ª Josepa Llorc, Unió, 12. - PLANCHADO «HISPANIA», Carrer Apodaca, 9 i Nova de S. Pau 4. - TINTORER I TREU-TAQUES: «La Reusense», Baixada de la Pescateria, 21.

Avans de comprar captrajo FICSEU-VOS en els APARADORS de la

SASTRERIA

de Francesc Gabriel

TRAJOS A MIDA des de 40 pessetes

14, Plassa de la Font, 14

Hotel Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

1 AUGUST, 26

TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels licors estomacals

FABRICANTS: Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires

Demanen en els cafés i pasteleries

Indicat per a casaments, batetjos i banquets

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopedics (TRENCAST)

EL BRAGUER ARTICULAR. REGULADOR sistema MONTSERRAT es el més pràctic i modere per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebeldes que siguin.

Grants existencies de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infancia i tot lo concerne a Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAXES VENTRALS

Casa Montserrat

UNIÓ, 34 TARRAGONA

COLMADO CENTRAL

Frederic Miret

Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves vins, xampany i tota classe de comestibles.

Unió, 28 : TARRAGONA

TELEFON 245

Instal·lacions Electricitat i aigua

Lampisteria en general

Timbres - Teléfons

Material Eléctric

Antón Montesinos

Apodaca, 27

TARRAGONA

STOCK Michelin i Dunlop

Accesoris i pe.es soltes per a Bicycletes, Motocicletes i Automovils

Oils lubricants, betzines i bujies = Vulcanització i venda de neumàtics i càmares per a tota classe de Autos =

Despatx i Exposició: Masien i C.ª

Unió, 32 :: Teléfon 259

Garage

TARRAGONA

Casa Literas

Recomana al públic sos acreditats Cafés

Torrefacció diària

Gran assortit de articles del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la qualitat dels seus géneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

Societat de socors mutuels TARRAGONA Y SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort

Inscripta en el Govern civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADA**

Per a més informes dirigir-se al domicili social: Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7 - TARRAGONA

Menjadors del Jardí de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.

Hospedatnes per temporada a preus convencionals.

Habitacions amb llum eléctrica

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinàries. Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics. Sero Reacció de Wassermann. Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona.

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. - Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. Per a ls pobres, franca dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. - TARRAGONA

MOSTELLE (RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

The Grape, Juice C.ª L.ª

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic

Un excelen refrese

El millor aliment en les malalties i convalescencia

Se ven per tot arreu

Sastreria Novitat

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Petit Versailles Bar de Moda

Refrescos-Café-Licors-Dolços

: de Restaurant:

Explendit servei

Piano eléctric - Overt dia i nit

Rambla San Joan, n.º 49

Teléfon, 242

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRIPTORI

Joan M. Piñol

Unió, 1 - TARRAGONA - Teléfon 181

Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribanies: Plumes Stilogràfiques: Pesa-cartes: Copiadors, etc.

Gran novetat en pitja papers amb rellojfe veritat

Postals de totes menes i albums per a les mateixes

PREUS SUMAMENT BARATOS

Unió, 1 - Tarragona